

ЗАСАДИ КРОСКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДОВУЗІВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Гаврилюк Ю.Р., Віктор І.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Культурний простір, що пов'язаний зі сферою освіти характеризується динамічністю, індивідуальністю та складністю в розумінні тих мотивів, процесів та засад, що складають його основу. Кроскультурні контакти між представниками різних культур щорічно зростають та збільшуються. Зонами професійної і соціальної кроскультурної комунікації є освіта, наука, мистецтво, медицина, туризм та інше. При викладанні іноземних мов для студентів першого року навчання важливим є поєднання вивчення мови та проникнення в культурне середовище країни носіїв мови. Повне кроскультурне використання культурознавчої інформації допомагає швидшій інтеграції іноземних студентів першого року навчання до соціальних умов нового для них середовища.

Нами досліджуються проблеми кроскультурної комунікації та антропологічних аспектів «людина, мова і культура». Звичайно в цьому процесі задіяні дві сторони: студент та викладач. Розглядаючи їх як рівноправних учасників обміну інформацією, вони формують певну кроскультурну комунікацію, в якій співіснують і взаємодіють дві різні національні культури. Таким чином викладачі повинні мати уявлення про етнокультурний світ іноземних студентів та його соціокультурні реалії. Не зважаючи на технічний напрям підготовки майбутніх інженерів в НТУ "ХПІ", головним завданням першого року перебування іноземних студентів в Україні є вивчення мови навчання на довузівській формі навчання. Але не розуміючи процесів та особливостей «культурного світу» студентів-іноземців, викладач не може ефективно вести обмін інформацією в межах діалогу культур. Більш того ігнорування кроскультурної взаємодії може привести до негативних наслідків у вивченні мови та бажанні вчитися взагалі.

Кроскультурний культурологічний підхід передбачає підтримку особливого типу педагогічного мислення у викладача першого року навчання іноземних студентів. Додатковою метою викладача, що працює з іноземним контингентом, таким чином стає необхідність вивчення та розуміння всього різноманіття особистостей студентів, які складають багатонаціональну, різнобарвну, кроскультурну палітру учбової групи. Тобто від бінарної кроскультурної комунікації від викладача вимагається здатність постійно підтримувати мультикроскультурний баланс у спілкуванні, навчанні та навіть у виховній роботі.

Виконані дослідження дозволили встановити, що традиції, обряди, свята, звичаї, ритуали та навіть повсякденні звички є складовими до пошуку ефективної кроскультурної взаємодії та розуміння поведінки іноземних студентів першого року навчання. Крім того багаторічний досвід кроскультурної взаємодії з іноземними студентами першого року навчання дозволив виявити значну кількість ідентичних аспектів в трактуванні відомих та значущих національних культурних проявів, подій та надбань, що може отримати подальший розвиток у вивченні та дослідженні кроскультурної комунікації.